FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT G. REISCHL FREMSAT DEN 5. JULI 1978 [1]

Høje Ret.

Inden for rammerne af et den 28. maj 1969 vedtaget program til overvindelse af de tekniske hindringer for varehandelen, som følger af forskelle i medlemsstaternes lov- og forvaltningsforskrifter (ABl. C 76 af 17. 6. 1979, s. 1) udstedte Rådet direktiv nr. 74/150/EØF af 4. marts 1974 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om godkendelse af landbrugs- og skovbrugshjultraktorer (EFT L 84 af 28. 3. 1974, s. 10), der for land- og skovbrugstraktorer med luftgummiringe og to aksler såvel om med en højeste hastighed på mellem 6 og 25 km/t indfører en »EØF-standardtypekodkendelse« ved siden af den almindelige nationale standardtypegodkendelse. Ifølge artikel 2, litra b), i dette direktiv er EØF-standardtypegodkendelsen »en medlemsstats konstatering af en traktortypes opfyldelse af de tekniske forskrifter i de særlige direktiver og af de kontrolkrav, der er foreskrevet i det i bilag II gengivne standardtypegodkendelsesskema«.

Ordningen med EØF-standardtypegodkendelse beror på grundsætningen om gensidig anerkendelse af den af de rette nationale myndigheder foretagne kontrol og af det lovlighedsbevis, der ledsager fartøjerne, og på grund af hvilket disse kan færdes og handles frit på det fælles marked.

Til opfyldelse af rammedirektiv nr. 74/150/EØF er der bl.a. udstedt følgende fire direktiver:

— direktiv nr. 74/151/EØF af 4. marts 1974 vedrørende visse dele og specifikationer for traktorer (tilladelig samlet vægt — anbringelsessteder og anbringelse af registreringskendetegn på bagsiden — beholder til flydende brændstofbelastningsvægte — indretninger til lydtegn — tilladelig støjstyrke og udstødningsindretning) (EFT L 84 af 28. 3. 1974 s. 25);

— direktiv nr. 74/152/EØF af 4. marts 1974 vedrørende maksimalhastighed og lad (EFT L 84 af 28. 3. 1974, s. 33);

— direktiv nr. 74/346/EØF af 25. juni 1974 om førerspejle (EFT L 191 af 15. 7. 1974, s. 1);

— direktiv nr. 74/347/EØF af 25. juni 1974 vedrørende synsfelt og forruderviskere (EFT L 191 af 15. 7. 1974, s. 5).

Med den begrundelse, at Den italienske Republik ikke inden for de i direktiverne fastsatte frister har truffet de foranstaltninger, der er nødvendige til opfyldelse af de forpligtelser, som påhviler den i henhold til direktiverne, indledte Kommissionen med skrivelse af 14. april 1976 traktatbrudsfremgangsmåden i henhold til EØF-traktatens artikel 169 og anlagde til sidst den 6. juni 1977 den foreliggende sag med følgende påstand:

1. Det statueres, at Den italienske Republik ikke har opfyldt de den i henhold til traktaten påhvilende forpligtelser, da den ikke inden for den fastsatte frist har vedtaget de nødvendige bestemmelser til efterkommelse af Rådets direktiver nr. 74/150/EØF, nr. 74/151/EØF, nr. 74/152/EØF og nr. 74/347/EØF om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om landbrugs- og skovbrugshjultraktorer.
2. Den italienske Republik tilpligtes at bære sagens omkostninger.

1 — Oversat fra tysk.

Sagsøgte påberåbte sig, at særlige vanskeligheder følger af den omstændighed, at genstanden for direktiverne efter den nationale retsorden henhører under flere ministeriers sagsområder. Desuden blev der ikke vedtaget et første lovforslag på grund af valgperiodensafbrydelse i 1976. Den 26. august 1977 ikrafttrådte imidlertid lov nr. 572 af 8. august 1977, som fastsætter optagelsen af rammedirektiv nr. 74/150/EØF i den italienske retsorden og regulerer den fremgangsmåde, hvorefter de allerede udstedte og fremtidige særlige direktiver kan iværksættes. Ifølge denne lovs artikel 3 fastsættes de tilsvarende tekniske forskrifter ved dekret fra republikkens præsident på grundlag af et forslag, som trafikministeren skal fremsætte i samråd med de øvrige hver for sig berørte ministre. I det mindste med hensyn til rammedirektiv nr. 74/150/EØF er det væsentlige altså foretaget. Desuden kan der ikke fastslås nogen virkelig krænkelse af grunsætningen om fri samhandel.

Det er ubestrideligt, at sagsøgte heller ikke inden for den i den begrundede udtalelse af 1. oktober 1976 fastsatte fristforlængelse på en måned har truffet de foranstaltninger, der kræves til opfyldelse af dens forpligtelser i henhold til de i tvisten omhandlede direktiver fra Rådet. Derfor var forudsætningerne for en domfældelse af sagsøgte for traktatkrænkelse i overensstemmelse med påstanden også opfyldt på sagsanlæggets tidspunkt, dvs. den 6. juni 1977. Heri kan heller ikke sagsøgtes henvisninger til de vanskeligheder, der følger af flere ministeriers indblanding og den førtidige opløsning af parlamentet, ændre noget. Ifølge Domstolens faste praksis, som jeg vel ikke her behøver at beskrive i enkeltheder, er den stat, der sagsøges i henhold til EØF-traktatens artikel 169, ansvarlig for forsinkelser og vanskeligheder, der følger af national ret.

For så vidt sagsøgte påberåber sig ikrafttrædelsen af lov nr. 572 af 8. august 1977 den 26. august 1977, altså under skriftvekslingen, har heller ikke sagsøger under den mundtlige forhandling bestridt, at traktatkrænkelsen dermed i henseende til rammedirektiv nr. 74/150/EØF — men også kun i henseende til dette — er bragt til ophør. Selv om sagsøger ikke af denne kendsgerning ville drage nogen konsekvenser for en mulig omformulering af sin påstand, er jeg dog af den mening, at hovedvanskeligheden for så vidt er overvundet på grund af en før den mundtlige forhandlings afslutning indtruffet begivenhed, og at sagsøgte følgelig ikke bør domfældes for traktatkrænkelse. Dette følger allerede af EØF-traktatens artikel 171, hvorefter en medlemsstat, der er dømt for traktatbrud, skal træffe de foranstaltninger, der følger af Domstolens afgørelse; hvis foranstaltningen imidlertid, som i vort tilfælde, allerede er truffet i løbet af traktatbrudsagen, har en domfældelse efter min opfattelse ikke længere nogen mening, da medlemsstaten jo heller ikke længere kan træffe nogen foranstaltning. Til støtte for min opfattelse henviser jeg til dommen i sag 48/71 (Kommissionen for De europæiske Fællesskaber mod Den italienske Republik, dom af 13. 7. 1972, Sml. 1972, s. 529). I denne sag så Domstolen i sin afgørelse, skønt den i stævningen påståede traktatkrænkelse først var ophørt efter afslutningen af både den skriftlige og den mundtlige forhandling, bort fra en domfældelse for traktatkrænkelse og tog blot til efterretning, at Den italienske Republik havde tilendebragt den krænkelse af sine forpligtelser, som var lagt den til last. Imidlertid pålagde Domstolen Den italienske Republik sagens omkostninger, fordi den først under skriftvekslingen havde bragt den traktatstridige tilstand til ophør.

For så vidt sagsøgte mener, at der ikke ved forsinkelsen med direktivernes gennemførelse er bevirket nogen væsentlig krænkelse af grundsætningen om den frie varehandel, kan det ikke

komme an herpå, allerede fordi traktatkrænkelsen ligger i selve dette, at direktiverne ikke rettidigt er omsat til national ret. I øvrigt har sagsøger under den mundtlige forhandling henvist til, at de italienske producenter selv efter vedtagelsen af lov nr. 572 stadig har væsentlige vanskeligheder med at erhverve et lovlighedsbevis for deres produkter, hvis de retter sig efter de stadig gyldige italienske tekniske forskrifter. Jeg vil lade det henstå, om Rådets tekniske direktiver, hvad sagsøger mener, noget i strid med sine øvrige anbringender, allerede nu er umiddelbart gældende ret i den forstand, at også producenterne kan påberåbe sig dem. Jeg er af den mening, at allerede retssikkerheden kræver, at de tekniske direktiver omformes til national ret for at blive almindeligt kendte af de berørte og også faktisk at blive anvendt af alle underordnede myndigheder. Denne opfattelse deles åbenbart også af den italienske lovgiver og den italienske regering, som det fremgår af artikel 3 i lov nr. 572 og af indlægget fra sagsøgtes repræsentant under den mundtlige forhandling. Det er dog ubestrideligt, at italiensk ret endnu ikke er blevet tilpasset de fire i stævningen omtalte tekniske direktiver efter fremgangsmåden i artikel 3 i lov nr. 572. Således varer den traktatstridige retstilstand for så vidt stadig ved.

Jeg foreslår herefter,

1. at det fastslås, at Den italienske Republik har krænket en forpligtelse i henhold til traktaten, fordi den ikke inden for den fastsatte frist har truffet de foranstaltninger, der er påkrævede for tilpasningen til Rådets direktiver nr. 74/151/EØF, 74/152/EØF, 74/346/EØF og 74/347/EØF;

2. at hovedvanskeligheden i øvrigt erklæres for overvundet;

3. at sagsøgte pålægges sagens omkostninger.